

הרשות הארצית לכבאות והצלה

פריט 6.4 - מכבסה, ניקוי יבש, לרבות הפעלת מכונות כביסה וייבוש אוטומטיות שלא בבניין מגורים לשימוש הדיירים לעסק ששטחו הבנוי עד 300 מ"ר והוא עונה על תנאי המסלול "אישור על יסוד תצהיר" בהתאם לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013

4.1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 4.1.1 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012, והתקנות על פיו.
- 4.1.2 דיני התכנון והבנייה, לרבות חלק ג' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970 - בטיחות אש בבניינים.
- 4.1.3 חוק רישוי עסקים התשכ"ח-1968 (להלן - "החוק"), והתקנות על פיו.

4.2. הגדרות

- 4.2.1 **"סידורי בטיחות אש והצלה"** - לרבות אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, ומיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה:
- (1) מניעת דליקות והתפשטותן.
- (2) כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות.
- (3) מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוץם.
- (4) הצלת חיי אדם ורכוש.
- (5) דרכי התקשרות.
- (6) כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.
- 4.2.2 **"גפ"מ"** - גז פחמימני מעובה כהגדרתו בחוק הגז הפחמימני המעובה, התשפ"א-2020.
- 4.2.3 **"גורם מוסמך"** - אחד מאלה:

נושא	גורם מוסמך
תקינות מטפים מיטלטלים	תחזוקאי או מבקר מטפים מורשה בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129 חלק 1 - מטפים מיטלטלים - תחזוקה
תקינות מערכת החשמל ותאורת החירום	בעל רישיון בתוקף לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, התשי"ד-1954 ותקנותיו, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו
התאמה ותקינות של מערכת הגז לתקן ישראלי ת"י 158 - מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ)	בעל רישיון בתוקף לעבודת גפ"מ לפי תקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ), התשס"ו-2006, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו

4.2.4 **"נותן האישור"** - לעניין פרק זה, עובד רשות הכבאות וההצלה, שהוסמך לכך על ידי השר לביטחון פנים.

- 4.2.5 **"ציוד כיבוי"** - ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן.
- 4.2.6 **"תקן ישראלי (ת"י)"** - תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים.

4.3. כללי

- 4.3.1 מפרט זה מתייחס לדרישות סידורי בטיחות האש הבסיסיות והחיוניות לצמצום הסכנה לחיים ולרכוש באירוע כבאות והצלה, וביצועו אינו מבטיח מניעת דליקות ונזקיהן. בעל העסק יפעיל את העסק בכל עת, תוך נקיטה והתקנת סידורי בטיחות אש והצלה ההולמים

- את היקף הפעילות בעסק, רמת הסיכון הנובעת מאופי הפעילות בעסק, ממספר השוהים בו, ממיקומו, משטחו ולפי כל דין, ולכל הפחות לפי מפרט זה.
- 4.3.2. אין בדרישות המופיעות במפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות על פי כל דין, לרבות דיני התכנון והבנייה.
- 4.3.3. מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיפים 4.3.1 ו-4.3.2, אין בהוראות מפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות בדיני התכנון והבנייה, לצורך קבלת היתר בנייה, או ההוראות לעניין המשך אכלוס הנכס, ובכל מקום בו ישנה התייחסות במפרט לדרישות הנוגעות לבטיחות אש בעסק, הן יבואו בנוסף לדרישות תקנות אלו.
- 4.3.4. לא התקיימו בעסק דיני התכנון והבנייה, חובה ליידע על כך את רשות הכבאות, ועשויות לחול לגבי דרישות נוספות בהתאם לקביעת נותן האישור, עד להסדרת עמידתו בהוראות דיני התכנון והבנייה.
- 4.3.5. הפניות במפרט לתקן ישראלי (ת"י) מחייבות כי תתקיים התאמה מלאה בין מבנה העסק, תכולתו וסידורי בטיחות אש והצלה בו, לבין הדרישות הקבועות בתקן; ובעל העסק, או מי מטעמו שמונה לעסוק בתחום זה, מחויב להכיר את דרישות התקן ולוודא כי תתקיים התאמה מלאה של העסק כנדרש.
- 4.3.6. הדרישות המופיעות במפרט יקוימו לכל אורך תקופת פעילותו של העסק, ובעל העסק אחראי לכך שלא יתבצעו כל שינויים בעסק, העומדים בסתירה להוראות המפרט ולתנאי הרישיון.
- 4.3.7. תחזוקת סידורי בטיחות אש והצלה:
- (1) סידורי בטיחות אש והצלה ימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק יוודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן - תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).
- (2) תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי (ת"י) התקף והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות על ידי נותן האישור - בהתאם להוראות אלו.
- 4.3.8. תיקון הוראות הנציב אליהן מפנה מפרט זה, יחול על העסק בהתאם להוראות סעיף 47ג לחוק
- 4.4. שילוט**
- 4.4.1. בעסק יותקנו שלטים שבהם נכתב "יציאה" מעל פתחי העסק ובמקומות בהם כיוון היציאה מהעסק לא נראה באופן ברור.
- 4.4.2. הכיתוב על השלטים יהיה בגוון לבן על גבי רקע ירוק; גובה האותיות יהיה 15 סנטימטרים לפחות ועוביין יהיה 15 מילימטרים לפחות. המרווח בין האותיות יהיה 1 סנטימטר, לפחות.
- 4.4.3. לשלטים תותקן תאורה מרשת החשמל של הבניין וממקור חשמל עצמאי המבוסס על סוללות נטענות המאפשרות זמן תאורה של 60 דקות. גוף התאורה יתאים לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 - מנורות: דרישות מיוחדות - מנורות לתאורת חירום, והוא יופעל בעת הפסקת חשמל או נפילה במתח רשת החשמל.
- 4.5. ציוד כיבוי**

4.5.1. בעסק ששטחו עד 200 מ"ר, יותקן גלגילון כיבוי אש עם זרנוק בקוטר 3/4" ומזנק צמוד, כך שייתן מענה לכיסוי כל שטח העסק. תשתית הצינורות לגלגילון תהיה ממתכת; אם קיימת הפרדת אש ועשן בין חלקי העסק, יש להתקין ציוד כאמור בכל אחד מחלקיו.

4.5.2. בעסק ששטחו מעל 200 מ"ר תותקנה עמדות כיבוי אש כך שיתנו מענה לכיסוי כל שטח העסק.

4.5.3. כל אחת מעמדות הכיבוי תכיל:

(1) ברז כיבוי, בקוטר 2".

(2) 2 זרנוקים, בקוטר 2" ובאורך של 15 מ' כל אחד.

(3) מזנק, בקוטר 2".

(4) גלגילון עם צינור, בקוטר 3/4" ועם מזנק צמוד.

(5) מטפה כיבוי, מסוג אבקה יבשה, במשקל של 6 ק"ג.

הציוד יאוחסן בארון שמידותיו לא יפחתו מגובה 120 ס"מ, רוחב 80 ס"מ, ועומק 30 ס"מ, על הארון יותקן שלט פולט אור בו ייכתב: "עמדת כיבוי אש".

4.5.4. תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה ממתכת.

4.5.5. בעסק יוצבו מטפי כיבוי מסוג אבקה יבשה במשקל של 6 ק"ג, ביחס של מטפה אחד על כל 200 מ"ר, וזאת נוסף למטפי הכיבוי שנדרש להציב בעמדת כיבוי (אם נדרש). אחד המטפים יוצב בקרבת לוח החשמל.

4.5.6. בדיקת מטפי הכיבוי ותחזוקתם תתבצע לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 - מטפים מיטלטלים - תחזוקה.

4.6. מערכת החשמל

4.6.1. מערכת החשמל המותקנת במקום תתוכנן ותבוצע בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן - חוק החשמל) ותקנותיו.

4.6.2. על גבי לוח החשמל יותקן שלט פולט אור שבו ייכתב "חשמל, לא לכבות במים".

4.6.3. מערכת החשמל תיבדק אחת לחמש שנים.

4.7. מערכת הגפ"מ

4.7.1. מערכת הגפ"מ המשמשת את העסק תענה לתקן הישראלי ת"י 158 - מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ).

4.8. אישורים

4.8.1. בעל העסק ישמור את המסמכים המפורטים להלן בשטח העסק בכל עת, ויצגם או ימסרם לנותן האישור לבדוק עמידת העסק בדרישות לעיל:

(1) אישור גורם מוסמך כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129 חלק 1 - מטפים מיטלטלים - תחזוקה, ונמצאו תקינים.

(2) אישור גורם מוסמך כי מערכת החשמל המותקנת במקום נבדקה ונמצאה תקינה בהתאם לחוק החשמל ותקנותיו, כולל תאורת החירום המותקנת במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקומו של מפסק החשמל הראשי המיועד לשעת חירום (אם קיים) ולתקינותו וכן טבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל החיבור באמפר של כל לוח.

(3) אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לתקן ישראלי ת"י 158 - מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ). האישור יינתן על ידי בעל רישיון לעבודת גפ"מ לפי

תקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ), התשס"ו-2006, אשר
רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו (ובאם קיימת מערכת גז בעסק).

נספחים .4.9

4.9.1. את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה, כולל תיקיית טפסים אחידים לאישורים,
אפשר למצוא באתר הרשות הארצית לכבאות והצלה ולהורידם ממנו.